

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBRĘBU WSI
KSIĘGINICE - B**

OPRACOWANIE:

mgr inż. KAROLINA ŁECHTAŃSKA

aktualizacja: mgr inż. Rafał Odachowski

Spis treści

1. WSTĘP.....	4
1.1. Podstawy prawne i cel sporządzenia prognozy	4
1.2. Zakres i metodologia pracy	5
1.3. Materiały źródłowe.....	6
1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP.....	7
2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	8
2.1. Położenie geograficzne i administracyjne.....	8
2.2. Morfologia terenu i budowa geologiczna.....	8
2.3. Sposób zagospodarowania	9
2.4. Hydrografia i hydrogeologia	10
2.5. Gleby	12
2.6. Surowce mineralne	13
2.7. Walory przyrodniczo-krajobrazowe.....	13
2.8. Stan ochrony prawnej zasobów przyrodniczych	14
2.9. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	16
2.10. Warunki klimatyczne	17
2.11. Warunki akustyczne	19
2.12. Degradacja środowiska.....	20
2.13. Stan ochrony prawnej zasobów kultury	26
2.14. Stan ochrony prawnej wynikający z innych przepisów szczegółowych	27
3. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	28
3.1. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	28
3.2. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami.....	28
4. OKREŚLENIE I OCENA WPŁYWU REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKA	31
4.1. Wpływ na rzeźbę terenu	33

4.2.	Wpływ na gleby.....	33
4.3.	Wpływ na warunki gruntowo-wodne	34
4.4.	Wpływ na różnorodność biologiczną	34
4.5.	Wpływ na zwierzęta i rośliny	35
4.6.	Wpływ na krajobraz	36
4.7.	Wpływ na klimat lokalny	36
4.8.	Wpływ na obszary objęte ochroną przyrody	36
4.9.	Wpływ na ludzi	37
4.10.	Wpływ na zabytki i dobra materialne.....	37
4.11.	Wpływ na stan atmosfery	38
4.12.	Wpływ na klimat akustyczny	38
4.13.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	38
4.14.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	39
4.15.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	39
5.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	42
6.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA	45
7.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU	46
8.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	47

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana dla potrzeb *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu wsi Księginice – B*.

Do sporządzania planu Rada Miejska w Trzebnicy przystąpiła Uchwałą nr XXVIII/293/12 z dnia 29 października 2012 roku w *sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu wsi Księginice*, zmienionej uchwałą nr XLII/480/13 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 18 grudnia 2013 roku, wprowadzającej podział na część A, B, C i D terenu objętego uchwałą o przystąpieniu. Prognoza swoim zasięgiem obejmuje obszar ustaleń planu (część B) oraz tereny bezpośrednio sąsiadujące z przedmiotowym planem.

1.1. Podstawy prawne i cel sporządzenia prognozy

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*;
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Przygotowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu zarówno podsumowanie stanu środowiska jak i ocenę skutków realizacji planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Zasadniczą częścią tego opracowania jest także wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych. Należy mieć na uwadze, iż dokument ten stanowi integralną część opracowania planu a także wskazuje rozwiązania poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy uwzględnione zostały również przepisy obowiązujących ustaw poruszających problematykę ochrony środowiska.

1.2. Zakres i metodologia pracy

Zakres sporządzonej prognozy, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 51 - 53), wg której prognoza powinna:

- określać, analizować i oceniać:
 - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy przeanalizowano wszystkie wyżej wymienione elementy, m.in. sprawdzono zgodność rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i innych ustaleń projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi oraz pod względem ochrony walorów środowiska kulturowego. W oparciu o wizję terenową oraz wymienione w rozdziale 1.3. materiały źródłowe ocenie poddany został istniejący stan środowiska oraz przewidywalny wpływ i oddziaływanie projektowanych ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazane zostały także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

1.3. Materiały źródłowe

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystane zostały następujące materiały:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr XLVIII/873/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 roku,
- Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica,
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Trzebnica, sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, mgr inż. Ilona Szarapo, Wrocław 2007-2008,
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław 2005,
- Program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla gminy Trzebnica, mgr Magdalena Wiśniewska, Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Trzebnicy, Trzebnica 2005,
- Prognoza oceny oddziaływania na środowisko planu gospodarki odpadami dla gminy Trzebnica na lata 2010-2014 z perspektywą na lata

2015-2018, ECER Technika Sp. z o.o. pod kierunkiem mgr inż. Danuty Kwaśniewskiej, Trzebnica 2009,

- Program wodno-środowiskowy kraju, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010 r.,
- Informacje o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
- J. Kondracki „Geografia Polski, mezoregiony fizyczno-geograficzne”, PWN 1994 r.,
- GEOPORTAL.GOV.PL,
- NATURA2000.GDOS.GOV.PL,
- STAT.GOV.PL

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Na przedmiotowym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Księginice, uchwalonego Uchwałą Nr XIV/182/03 Rady Miasta i Gminy Trzebnica z dnia 11 grudnia 2003 roku (uchwała nr XXXII/339/09 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 26 listopada 2009 roku). Dla wymienionego planu sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko, jednak nie była ona dostępna w trakcie opracowywania niniejszego dokumentu.

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

2.1. Położenie geograficzne i administracyjne

Pod względem administracyjnym teren MPZP położony jest w województwie dolnośląskim, w centralnej części powiatu trzebnickiego, na północ od miasta Trzebnica, na terenie obrębu wsi Księginice.

Na obszar będący przedmiotem opracowania składają się: tereny zlokalizowane w centralnej części wsi Księginice, wzdłuż drogi krajowej nr 15, tereny położone przy północnej granicy obrębu wsi Księginice, a także w południowej i południowo – wschodniej części obrębu (na północ od wsi Sulisławice). Całkowita powierzchnia obszaru objętego prognozą wynosi ok. 390 ha. Granice terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wyznaczają od północy i wschodu: granica obrębu wsi Księginice, a także tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, grunty orne oraz droga. Od południa granice analizowanego obszaru stanowi częściowo granica miasta Trzebnica a także wieś Sulisławice, natomiast od zachodu tereny zabudowy mieszkaniowej, droga powiatowa oraz grunty orne.

Przedmiotowy obszar stanowią obecnie w głównej mierze grunty orne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, produkcyjnej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny nieużytkowane, wody powierzchniowe, lasy, zadrzewienia oraz drogi (m.in. krajowa nr 15, powiatowa).

2.2. Morfologia terenu i budowa geologiczna

Według podziału Polski na jednostki fizyczno geograficzne J. Kondrackiego analizowany teren położony jest w podprowincji: Nizina Środkowopolska, w makroregionie: Wał Trzebnicki, w mezoregionie Wzgórza Trzebnickie.

Rzeźba terenu gmina Trzebnica jest wynikiem działalności lodowca w okresie zlodowacenia środkowopolskiego oraz współczesnych procesów erozyjnych. Obszar gminy jest najbardziej wyniesiony na południu w obrębie Wzgórz Trzebnickich, które mają postać garbów i wałów o wysokości powyżej 200 m n.p.m. ukształtowanych przez morenę końcową stadiału warciańskiego zlodowacenia środkowopolskiego. Wał Trzebnicki wskazuje granicę działalności lodowca. Spadki na tym terenie przekraczają niekiedy 20%. Wzgórza Trzebnickie łukiem otaczają Kotlinę Żmigrodzką. Im dalej na północ od wzgórz, tym

ukształtowanie terenu jest mniej zróżnicowane. Na północy, w obszarze Doliny Środkowej Baryczy teren przyjmuje formę pól sandrowych o lekko sfalowanej powierzchni i nachyleniu w kierunku zachodnim. Wysokość terenu nie przekracza w tej części 100 m n.p.m.

Wzgórza Trzebnickie, rejon w którym położony jest analizowany obszar stanowią ility trzeciorzędowe z miocenu i pliocenu, przykryte osadami lodowcowymi i eolicznymi. Miąższość utworów czwartorzędowych jest największa w obrębie Wzgórz, i waha się od około 45 do 100 m. Są to twory pochodzenia glacialnego, złożone u czoła lodowca w postaci piasków i glin moren czołowych, zdenudowanych glin zwałowych oraz głazów narzutowych. Stoki południowe pokryte są płatami warstwą lessów i innych utworów pylastych, wytworzonych w czasie ostatniego zlodowacenia (bałtyckiego), kiedy to, pomimo że lodowiec nie dotarł do Wzgórz Trzebnickich, na skutek oddziaływania klimatu peryglacialnego, spowodował osadzanie się na jego przedpolu lessu i osadów lessopodobnych.

Obszar opracowania w większości charakteryzuje się mało urozmaiconą rzeźbą terenu. Jedynie w południowej jego części (sąsiedztwo wsi Sulisławice) wysokość terenu waha się w przedziale od ok. 200,0 do 180,0 m n.p.m. Można zatem stwierdzić, że obszar ten charakteryzuje się mało urozmaiconą rzeźbą terenu. Ponadto gleby (szczególnie wzdłuż dróg) zostały częściowo przekształcone w wyniku procesów urbanizacyjnych i zatraciły naturalne właściwości.

2.3. Sposób zagospodarowania

Obszar będący przedmiotem niniejszego opracowania stanowi teren o powierzchni ok. 390 ha, które stanowią tereny położone w centralnej części wsi Księginice, wzdłuż drogi krajowej nr 15, tereny przy północnej granicy obrębu wsi Księginice, a także w południowej i południowo – wschodniej części obrębu (na północ od wsi Sulisławice). Granice terenów objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wyznaczają od północy i wschodu: granica obrębu wsi Księginice, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, grunty orne oraz droga. Od południa częściowo granica miasta Trzebnica a także wieś Sulisławice, natomiast od zachodu tereny zabudowy mieszkaniowej, droga powiatowa oraz grunty orne. Analizowany obszar stanowią obecnie w głównej mierze grunty orne, a także tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, produkcyjnej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny nieużytkowane, wody powierzchniowe (cieki wodne), lasy, zadrzewienia

oraz drogi (m.in. krajowa nr 15, powiatowa). Możemy wyszczególnić tu również elementy infrastruktury technicznej takie jak linie energetyczne średniego i wysokiego napięcia 110kV.

W otoczeniu planu występują m.in. tereny pól uprawnych, tereny zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej.

Szczegółowa inwentaryzacja terenu sporządzona została na podstawie wizji terenowej.

2.4. Hydrografia i hydrogeologia

Teren gminy należy do dorzecza rzeki II rzędu – Baryczy. Jest to prawy dopływ Odry, o powierzchni dorzecza 5534,5m².

Wał Trzebnicki stanowi dział wodny pomiędzy zlewnią dwóch dopływów Odry: Widawy (przepływającej za południową granicą gminy) oraz Baryczy (przepływającej poza terenem gminy, za północną granicą gminy). W zlewni Widawy wody spływają w kierunku południowym, a w zlewni Baryczy w kierunku północnym. Wododział biegnie w pobliżu południowej granicy, stąd przeważająca ilość wód z terenu gminy spływa ku Baryczy.

Zarówno Widawa jak i Barycz, pomimo że obie nie płyną przez gminę, silnie oddziałują na warunki wodne i fizjograficzne terenu gminy (zwłaszcza Barycz). Głównym dopływem Baryczy, który przepływa przez teren gminy jest Sąciecznica - lewobrzeżny dopływ Baryczy, która swoje źródła ma na stokach Wzgórz Trzebnickich w rejonie Twardogóry, a uchodzi do Baryczy na wysokości Żmigrodu. Sieć cieków wodnych jest w gminie rozłożona nierównomiernie.

W części północnej gminy dostrzega się silne melioracyjne przekształcenie sieci rzecznej w postaci zabudowanych technicznie odcinków koryt (m.in. Sąciecznica), zastawek oraz znacznej powierzchni obszarów zdrenowanych (okolice wsi: Blizocin, Brzezcie, Jażwiny, Kobylice, Koczurki, Komorowo, Koniowo, Ligota, Małuszyn, Masłów, Skoroszów, Ujeździec Mały, Ujeździec Wielki).

W obrębie Wzgórz Trzebnickich (na których znajduje się teren MPZP), sieć cieków jest zdecydowanie uboższa. Wzgórza są obszarem źródłiskowym wielu drobnych cieków. W obrębie Wzgórz mają one charakter potoków, które przechodzą następnie w szersze doliny. Głównym dopływem Widawy, który przepływa przez gminę Trzebnica jest rzeka Ława. Odwodnienie w obrębie Wału Trzebnickiego następuje wcięciami dolinkami, niekiedy o znacznym nachyleniu. Im dalej w dół, tym dolinki stają się mniej ostre, a spadki mniejsze.

Przez teren gminy przepływają oprócz wyżej wymienionych, inne ciek podstawowe: Brzeźnica, Jesionka, Lipniak, Głęboka Woda, Sowa, Włóknica, Polska Woda, Grochówka, Głęboki Rów, Jagodnica, Mleczna, Zdrojna, Kątna, Struga Polska, Rudawa.

Do wód powierzchniowych znajdujących się na terenie niniejszego opracowania zaliczyć można sieć cieków wodnych, wśród których wymienić należy ciek wodny Sowa, który przepływa przez wieś Sulisławice. Ponadto obszar miejscowego planu nie jest zagrożony powodzią.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w jednolitej części wód powierzchniowych PLRW60001714429:

- europejski kod JCWP: PLRW60001714429,
- nazwa JCWP: Głęboki Rów,
- lokalizacja:
 - scalona część wód powierzchniowych: SO0205,
 - region wodny: region wodny Środkowej Odry,
 - obszar dorzecza Odry, kod 6000,
- status: silnie zmieniona część wód,
- ocena stanu: zły,
- cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona.

Charakter występowania wód gruntowych na terenie gminy jest zróżnicowany i uzależniony od charakteru gruntu i morfologii. Obszar MPZP położony jest na terenie Wzgórz Trzebnickich, gdzie ważnym czynnikiem, który zdeterminował warunki hydrogeologiczne były bardzo intensywne procesy glaciektoniczne, które zaburzyły pierwotne ułożenie górnego poziomu wód podziemnych. Powstało szereg płytkich zbiorników wód podziemnych o ograniczonym rozprzestrzenieniu. Warstwy słabo przepuszczalne lub nieprzepuszczalne (utwory pylaste – lessowe i lessopodobne) ograniczają infiltrację i powodują występowanie zwierciadła wód gruntowych pod pewnym napięciem. Duża zmienność uwarunkowań hydrogeologicznych powoduje, że wysokość zwierciadła wód gruntowych pierwszego horyzontu może się gwałtownie zmieniać, przez co rozpiętość głębokości zalegania pierwszego zwierciadła wód gruntowych jest bardzo duża. Zdecydowanie głębiej występować będzie zwierciadło wody na wysoczyznach, a płytko –

w obniżeniach, zwłaszcza w dolinach cieków stałych. Miejscami zwierciadło wody gruntowej występuje głębiej niż 14m, przeważnie jednak na głębokości 6-8m.

Obszar planu znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 79:

- europejski kod JCWPd PLGW600079,
- nazwa JCWPd: 79,
- lokalizacja:
 - region wodny Środkowej Odry,
 - obszar dorzecza Odry, kod 6000,
- ocena stanu ilościowego: dobry,
- ocena stanu chemicznego: dobry,
- cel środowiskowy: dobry stan ilościowy i chemiczny,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: niezagrożona.

2.5. Gleby

Gmina Trzebnica charakteryzuje się zróżnicowaniem glebowym, w zależności od rzeźby terenu, składu mechanicznego, procesów klimatycznych oraz występujących stosunków wodnych. Pod względem wartości użytkowej, gleby w gminie, zwłaszcza w części południowej, stwarzają duże możliwości wykorzystania rolniczego, w tym także rozwoju hodowli. Uprawia się na nich zboża, rzepak, rośliny okopowe oraz warzywa.

Najżyźniejsze gleby, wytworzone na utworach lessowych i pyłowych różnej genezy, występują na zboczach Wzgórz Trzebnickich. Są to gleby brunatne właściwe i czarne ziemie, o wysokiej jakości dla rolnictwa, kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, najczęściej klas bonitacyjnych II i III, nieco rzadziej klasy I. W dolinach cieków i na terenach przyległych zalegają mady: ciężkie.

Należy także podkreślić, że w wyniku procesów urbanizacyjnych znaczna część gleb na terenach zabudowanych została antropogenicznie przekształcona i straciła naturalne właściwości.

Według mapy ewidencyjnej obszar będący przedmiotem opracowania stanowią w dużej mierze gleby wysokiej klasy bonitacyjnej np. RIIIa, RIIIb, ŁIII, a także RIVa, RIVb, RV, PsIV, czy ŁV. Gleby te są obecnie w większości użytkowane rolniczo, częściowo

zabudowane (głównie w centralnej części wsi Księginice), a także stanowią nieużytki. Zmiana zagospodarowania gleb wysokiej klasy bonitacyjnej na skutek miejscowego planu będzie wymagać zgody na odrolnienie. Zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów regulują przepisy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z ustawą przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych będzie wymagać zgody odpowiednich organów.

2.6. Surowce mineralne

Gmina uboga jest w występowanie surowców naturalnych. Obecne warunki, w tym znaczne nachylenie stoków w znacznym stopniu ograniczają eksploatację istniejących surowców.

Do 1991 roku głównym ośrodkiem przemysłu wydobywczego – przemysłowego było miasto Trzebnica. W kopalni na Kociej Górze eksploatowane były ility mioceńskie do produkcji ceramiki budowlanej. Na północnym skłonie gminy, w obrębie Wzgórz Trzebnickich, w rejonie Marcinowa i Cerekwicy ukazują się wychodnie iłków, lecz są one silnie zaburzone glacytektoniczne, co ogranicza ich potencjalne możliwości eksploatacji.

Na terenie będącym przedmiotem niniejszej prognozy brak jest obszarów o udokumentowanych lub zarejestrowanych zasobach kopalni.

2.7. Walory przyrodniczo-krajobrazowe

Analiza struktury przestrzennej krajobrazu gminy wskazuje na jej zróżnicowanie, wynikające choćby z położenia w obrębie dwóch makroregionów. W gminie, podstawowym elementem struktury krajobrazowej są tereny użytków rolnych, które są głównymi elementami kształtującymi ogół biotycznych warunków środowiska przyrodniczego oraz tereny zabudowy miejskiej (Trzebnica) i zagrodowej (wsie gminne), połączone siecią komunikacji drogowej.

Na terenie gminy nie występują krajobrazy objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych. Oznacza to, że walory krajobrazowe związane z zachowanymi enklawami leśnymi, zadrzewieniowymi, wodnymi i łąkowymi nie podlegają ochronie (za wyjątkiem północnego fragmentu Parku Krajobrazowego). Cenna wartość gminy, jaką są niezaburzone relacje antropogeniczno - przyrodnicze (wielkoprzestrzenne obszary rolnicze i urokliwe wsie o niezaburzonym (w większości) układzie przestrzennym) wymagają szczególnej ochrony.

Nieocenionym walorami krajobrazowymi cechuje się miasto Trzebnica. Klasztor i Bazylika w Trzebnicy zyskało statut Sanktuarium Międzynarodowego św. Jadwigi Śląskiej, decyzją Rady Europy, jako szlak turystyczny śladami dawnych i współczesnych opactw cysterskich. Sanktuarium to leży bowiem na Europejskim Szlaku Cysterskim.

Analizowany obszar pozbawiony jest dużych walorów przyrodniczo – krajobrazowych, które wymagałyby objęcia ochroną prawną. Głównymi walorami przyrodniczymi tego miejsca są gleby o dobrych klasach bonitacyjnych a także znajdujące się w granicach opracowania lasy, oraz zieleń towarzysząca ciekom wodnym. Dodatkowo ukształtowanie terenu jest płaskie i nie ma odczuwalnych różnic w poziomie terenu.

2.8. Stan ochrony prawnej zasobów przyrodniczych

Na terenie gminy znajdują się następujące obszary objęte ochroną:

- Rezerwat przyrody „Las bukowy w Skarszynie” powołany na podstawie Zarządzenia Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15.12.1980 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1981 r. Nr 30, poz. 171). Obejmuje leśną enklawę (ponad 100-letnie buki zwyczajne, dęby bezszypułkowe, graby, lipy oraz rzadkie rośliny zielne) wśród gruntów rolnych i terenów zurbanizowanych, zajmuje powierzchnię 23,7 ha. Obszar północnej części gminy znajduje się w jego granicach. Na terenie zabrania się:
 - wycinania i niszczenia drzew i pobierania użytków drzewnych,
 - zmiany stosunków wodnych naruszających w sposób istotny warunki ekologiczne,
 - niszczenia gleby i pozyskiwania kopalin,
 - zanieczyszczenia wody i terenu,
 - zakłócania ciszy,
 - niszczenia roślin,
 - polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia gniazd, wybierania jaj i piskląt wszystkich gatunków ptaków,
 - wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych.
- Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” powołany na podstawie rozporządzenia Wojewody Kaliskiego i Wojewody Wrocławskiego z dnia 3.06.1996 r., z późniejszymi zmianami w roku 2000 i 2007 – Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28.03.2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu Parku

leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. z 2007 r. Nr 88, poz. 1012). Granice Parku obejmują tereny szczególnie cenne pod względem przyrodniczym, kulturowym, historycznym oraz krajobrazowym. Park zajmuje obszar o powierzchni 87 040 ha w tym: stawy i rozlewiska Baryczy, łągi olchowe, dąbrowy, buczyny i bory sosnowe. Tylko niewielka północna część gminy leży w granicach Parku. Na terenie Parku zabrania się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.),
 - zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich schronień i miejsc rozrodu,
 - likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
 - dokonywanie zmian stosunków wodnych,
 - budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,
 - likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.
- planowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Ostoja nad Baryczą o granicach tożsamyh z Doliną Baryczy,
 - obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Skoroszowskie Łąki” PLH020093,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Trzebnickich, obejmujący centralną i południową część gminy (Uchwała n V/XXVIII/164/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 24 czerwca 2009 r.),
 - 8 użytków ekologicznych na gruntach leśnych Nadleśnictwa Żmigród powołanych Uchwałą Rady Miasta i Gminy Trzebnica Nr IX/88/99 z dnia 30.09.1999 oraz Nr XXI/210/200 z dnia 26.10.2000,
 - 102 pomniki przyrody.

Na terenie obszaru opracowania nie występują żadne z wyżej wymienionych form ochrony przyrody. Najbliżej obszaru opracowania, w odległości około 3,1 km (w linii prostej) na południe od granicy MPZP, położony jest Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie a w odległości ok. 7,4 km (w linii prostej) na północ od granic terenu objętego

miejscowym planem obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Skoroszowskie Łąki” PLH020093.

2.9. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na terenie gminy występują naturalne zespoły roślinne takie, jak:

- śródłądowe bory suche na szczytowych partiach śródleśnych wydm w północnej części gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (91T0-1),
- łągi jesionowo-olszowe wzdłuż cieków wodnych na terenie całej gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (91E0-3),
- podgórskie łągi jesionowe niewielkie enklawy pośród stromych jarach i wąwozach w południowej części gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (91E0-5),
- łągi wiązowo-jesionowe niewielkie płyty pośród stromych jarów i wąwozów w południowej części gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (91F0-1),
- grądy środkowoeuropejskie w rozproszonej formie na południu gminy w części wyżynnej; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (9170-1),
- grądy zboczowe (niżowe lasy zboczowe klonowo-lipowe) na najbardziej stromych stokach wąwozów i skarp w południowej części gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (9170-3),
- kwaśne buczyny niżowe rzadko w południowej części gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (9110-1),
- żyzne buczyny niżowe rzadko w południowej części gminy, najlepiej wykształcone płyty przylegają od południa do miasta Trzebnica; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (9130-1).

Bujne ukształtowanie terenu gminy umożliwiło powstanie wielu rzadkich siedlisk takich, jak:

- ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe w obszarze Wzgórz Trzebnickich na stromych, silnie nasłonecznionych szczytach wzgórz, na części południowych stoków i na przydrożnych skarpach; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 jako siedlisko priorytetowe (6120),
- niżowe łąki i świeże użytkowane ekstensywnie rozproszone na terenie całej gminy; objęte ochroną siedlisk Natura 2000 (6510),
- murawa szcztolichowa w rozproszeniu w północnej części gminy na skrajach borów sosnowych oraz piaszczystych nieużytków,

- łąka ostrożeńiowo-rdestowa na terenie całej gminy z większymi skupieniami wzdłuż północnych cieków wodnych,
- czyżnie w rozproszeniu w południowej, wyżynnej części gminy.

Na terenie gminy rosną również zagrożone, rzadkie i chronione rośliny naczyniowe takie, jak: buławnik czerwony, czyściec prosty, fiołek przedziwny, jaskier kaszubski, karmnik bezpałkowy, podejźrzon marunowy.

Gmina prezentuje niską lesistość, jedynie 14,83%, z czego najwięcej jest lasów borowych odpowiednich dla rekreacji.

W obszarze gminy występują rzadkie i chronione gatunki zwierząt: kraśnik karyncki, mieniak strużnik, siwoszek błękitny, biegacz pomarszczony, tęcznik liszkarz, pachnica, pstrąg potokowy, kumak nizinny, rzekotka drzewna, błotniak stawowy, derkacz, odudek, gągoł, sóweczka, zimorodek, borowiec wielki, nocek Natterera.

Analizowany obszar tworzą w większości tereny upraw polowych a także częściowo tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Ekosystem gruntów ornych posiada niskie walory przyrodnicze. Agrocenoza cechuje się ujednoceniem gatunkowym i wiekowym roślin. Powoduje to, że środowisko takie jest mało stabilne i podatne na degradację. Zachowuje jednak zdolność do regeneracji za sprawą wysokich wartości produkcyjnych podłoża. Roślinność, która występuje na tym terenie to poza uprawami polowymi również roślinność synantropijna i ruderalna, skupiska zieleni ukształtowanej naturalnie tj. zadrzewienia i zakrzewienia, które towarzyszą głównie wodom powierzchniowym, a także lasy (o małej powierzchni). Bioróżnorodność tego obszaru oceniona została jako średnia.

Szczegółowa inwentaryzacja fauny na obszarze planu nie była prowadzona. Siedlisk drobnych zwierząt i ptactwa można spodziewać się wśród zakrzewień i zadrzewień, przy ciekach wodnych oraz na terenach zieleni niskiej. Natomiast na terenach leśnych spotkać można zwierzęta leśne. Większość terenu miejscowego planu to pola uprawne, dlatego obszar ten stanowić może także trasę wędrówek zwierząt polnych (drobne gryzonie, czy małe ssaki). Ponadto tereny zajęte przez uprawy są miejscem bytowania ptaków a obszary otwarte sprzyjają ich gniazdowaniu i żerowaniu.

2.10. Warunki klimatyczne

Gmina Trzebnica leży w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym, który charakteryzuje się łagodnym, umiarkowanie ciepłym i wilgotnym klimatem. Główny wpływ na warunki na tym terenie mają masy powietrza polarno-morskiego, napływające z nad

Atlantyku. Klimat lokalny charakteryzuje się dużą nieregularnością, zmiennością i aktywnością atmosferyczną. Największe skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza występują w okresie zimowym. Średnia opadów atmosferycznych na terenie gminy wynosi 600 – 700 mm. Z uwagi na częstotliwość opadów w tym rejonie więcej jest dni pochmurnych niż pogodnych. Zima mija zwykle po 50 – 70 dniach, a lato po 90 – 110 dniach, okres wegetacji trwa 220 – 230 dni w części północnej, a 210 – 220 dni w części południowej gminy. Średnia roczna temperatura mierzona na przestrzeni wielu lat wynosi 7 – 9°C, w tym średnia temperatura stycznia wynosi -1 – -3°C, a lipca 17 – 19°C. W rejonie gminy przeważają wiatry wiejące z północnego zachodu, zwykle powodujące opady atmosferyczne lub śloty. Drugim kierunkiem wiatrów jest kierunek z północnego wschodu, jednak te wiatry wieją znacznie rzadziej i przynoszą suchą pogodę. Rzadko wieją wiatry południowe lub południowo-zachodnie, powodujące burze, ulewne deszcze a nawet gradobicie.

Na płaskiej i lekko pofałdowanej powierzchni Kotliny Żmigrodzkiej, warunki klimatu lokalnego są w miarę jednorodne, tylko w dolinach cieków są niekorzystne, co spowodowane jest występowaniem zwiększonej wilgotności powietrza i zwiększonego parowania. W obrębie Wzgórz Trzebnickich, czynniki takie jak: urozmaicona rzeźba terenu oraz ostro wcięte dolinki cieków powodują dużą zmienność w nagrzewaniu się powierzchni terenu, w konsekwencji czego, występują procesy spływów mas chłodnego powietrza, tworzenia inwersji, mgieł oraz zwiększonego parowania terenowego. Generalnie, najmniej korzystne warunki topoklimatyczne występują w dolinkach, na łąkach i gruntach ornych najbliższej cieków oraz na północnych stokach wzgórz.

Obszar będący przedmiotem planu nie jest mocno zróżnicowany morfologicznie w związku z czym nie wykazuje znaczących zmienności warunków topoklimatycznych. Obecnie teren ten jest w większości niezabudowany, jednakże znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz dróg: krajowej, wojewódzkiej i powiatowej, dlatego szczególnie w sąsiedztwie tych terenów może odznaczać się nieco gorszymi warunkami klimatycznymi ze względu na występowanie zanieczyszczeń. Należy również podkreślić, że obszar miejscowego planu jest dobrze przewietrzany, można zatem stwierdzić, że warunki klimatyczne z punktu widzenia wpływu na organizm ludzki są korzystne.

2.11. Warunki akustyczne

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa standardy akustyczne w środowisku dla terenów o różnych funkcjach. Obowiązujące w Polsce kryterium oceny hałasu wprowadzone ww. Rozporządzeniem ustala dopuszczalny poziom hałasu L_{Aeq} wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB, który zależy zarówno od charakteru terenu jak i od rodzaju źródła hałasu, a także od pory doby.

Tabela. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na klimat akustyczny na terenie gminy istotny wpływ ma m. in. hałas kolejowy i drogowy. Głównym źródłem hałasu w granicach gminy Trzebnica jest jednak ruch samochodowy pochodzący z ciągów komunikacyjnych takich, jak:

- drogi krajowe nr 5 i 15,
- droga wojewódzka nr 340,
- oraz sieć dróg powiatowych i gminnych.

Należy jednak mieć na uwadze, iż poziom hałasu i związana z nim uciążliwość zależy nie tylko od natężenia ruchu, czy udziału pojazdów ciężkich w ogólnej liczbie przemieszczających się pojazdów, ale także od odległości elewacji zabudowy od krawędzi jezdni, stanu technicznego drogi i jej parametrów technicznych itp.

Zatem najbardziej zagrożone hałasem są tereny o zwartej zabudowie zlokalizowane głównie przy drogach krajowych i drodze wojewódzkiej a także w sąsiedztwie linii kolejowych.

Na terenie gminy w 2012 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) we Wrocławiu przeprowadził badania klimatu akustycznego między innymi na ulicy Milickiej (droga krajowa nr 15). Pomiar L_{Aeq} jaki został odnotowany na tej trasie to 68,3 (dB). Wartość ta przewyższa dopuszczalne normy, co może negatywnie oddziaływać na teren miejscowego planu (południowa jego część znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 15) ze względu na uciążliwości hałasowe związane z transportem drogowym (tranzyt). Głównym źródłem hałasu jaki występuje na analizowanym terenie jest komunikacja samochodowa związana nie tylko z drogami charakteryzującymi się większym natężeniem ruchu tj. droga krajowa nr 15, wojewódzka nr 340, czy powiatowa, ale także spowodowana obsługą terenu tj. dojazd do domów. Prócz tego potencjalnie uciążliwe mogą być również tereny produkcyjne.

Należy mieć także na uwadze, iż na analizowanym obszarze jak i w jego najbliższym otoczeniu występują funkcje wrażliwe na hałas tj. zabudowa mieszkaniowa.

2.12. Degradacja środowiska

Powodem degradacji środowiska na terenie całej gminy jest w dużej mierze użytkowanie rolnicze znacznego obszaru gminy. Ponadto wzrost rozwoju urbanizacji skutkuje

zwiększeniem terenów zurbanizowanych, większym natężeniem ruchu (droga krajowa, drogi wojewódzkie a także tereny kolei), a co za tym idzie rozbudową sieci komunikacyjnej.

Gleby

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia gleb i powierzchni ziemi na terenie Gminy Trzebnica są m. in. główne szlaki komunikacyjne Wrocław – Poznań i Oleśnica – Milicz. Zagrożenie zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i gleb metalami ciężkimi, olejami mineralnymi, benzo(a)pirenem czy substancjami ropopochodnymi występuje dla obszarów, pozostających w oddziaływaniu dróg (ok. 50m pas terenu wzdłuż drogi – tj. również w granicach MPZP). Ponadto Trzebnica leży na trasie transportu substancji chemicznych, które są utylizowane w Brzegu Dolnym, co stwarza dodatkowe zagrożenie np. w przypadku awarii, wypadku pojazdu.

Na terenie gminy nie występują duże zakłady przemysłowe, ani mogilniki. Jednym z większych problemów są dzikie wysypiska śmieci, na których przeważają odpady komunalne i budowlane. Istotne zagrożenie infiltracji odcieków wysypiskowych w głąb ziemi i zanieczyszczenia gleb oraz wód podziemnych, zwłaszcza na terenach, na których brak izolacji warstw wodonośnych od podłoża (obszar Kotliny Żmigrodzkiej). Zgodnie z przyjętymi przez gminę zadaniami, proces likwidacji dzikich wysypisk miał nastąpić w momencie uruchomienia nowego składowiska odpadów w obrębie Marcinowo.

Kolejnym zagrożeniem na terenie gminy jest tzw. stepowienie gruntów rolnych i leśnych. Pustynnienie i stepowienie to proces spowodowany postępującym niedostatkim wody w glebie i w przyziemnej części atmosfery. Antropogeniczne i naturalne przyczyny stepowienia to: intensywny spływ powierzchniowy bez wnikania wody do gleby, pozbawienie ziemi należytej okrywy roślinnej, w celu stworzenia wielkich monokultur roślinnych, co powoduje także zwiększenie parowania z powierzchni terenu oraz wadliwie przeprowadzane melioracje. Możliwe środki minimalizacji: zwiększenie retencji wodnej, m.in. poprzez zachowanie i nasadzenia zadrzewień śródpolnych i zalesień, zachowanie terenów nieurtwardzonych – biologicznie czynnych, czy budowę niewielkich stawów w obrębie dolin cieków.

Na terenie gminy występują również procesy osuwiskowe (ruchy masowe) powodujące zniekształcenia naturalnej rzeźby terenu i pokrywy glebowej. Osuwiska przyczyniają się do degradacji objętych nimi terenów, a także zniszczenia posadowionej na nich infrastruktury (budynki mieszkalne, sieć drogową, kanalizacyjną, linie telekomunikacyjne, elektryczne, gazociągi, uprawy, lasy). Na terenie gminy, osuwiska są skutkiem nawilgocenia gruntu w obrębie terenów o dużych spadkach i występowania pokryw lessowych.

Niekorzystnym i coraz częstszym procesem na terenie gminy jest przeznaczanie terenów, na których występują wysokiej jakości gleby na funkcje nierolnicze. Jest to proces bardzo niekorzystny z uwagi na trwałe i nieodwracalne zniszczenie gleb i powierzchni rolnych. Na skutek urbanizacji znaczna część gleb ulega degradacji glebowej.

Obecnie obszar miejscowego planu to w głównej mierze tereny rolnicze, ale także tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i produkcyjnej. Poprzez stosowanie m.in. nawozów gleby narażone są na degradację chemiczną. Dodatkowo gleby znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie pasa drogowego (droga krajowa i powiatowa) narażone są na zanieczyszczenie metalami ciężkimi, olejami mineralnymi, benzo(a)piranem, czy substancjami ropopochodnymi.

Wody

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo.

Wody powierzchniowe są narażone na zanieczyszczenie różnymi substancjami chemicznymi, a wśród nich chemicznymi środkami ochrony roślin (pestycydami), które są powszechnie stosowane we współczesnym rolnictwie. Część cieczy roboczej stosowanej podczas oprysków nie trafia na rośliny, lecz opada na glebę. Występują także zjawiska znoszenia cieczy roboczej przez wiatr oraz odparowywania substancji aktywnych, których

konsekwencją jest przenoszenie zanieczyszczeń na dalsze obszary. Po dostaniu się do gleby środki ochrony roślin mogą ulegać różnorodnym zjawiskom fizykochemicznym takim, jak adsorpcja, reakcje rozkładu i wiązanie się ze składnikami gleby. Zakres i dynamika tych zjawisk w dużym stopniu zależą od ilości i częstotliwości oprysków, właściwości substancji aktywnych, rodzaju gleby i klimatu. Niemniej skutkiem tych procesów jest wpływ powierzchniowy (np. po opadach deszczu) oraz migracja środków ochrony roślin poprzez profil glebowy, co w rezultacie powoduje zanieczyszczenie cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w pobliżu opryskiwanych pól. Problem ten w największym stopniu dotyczy tych obszarów (zlewni), na których czynniki takie, jak intensywna produkcja rolnicza, właściwości gleby, ukształtowanie terenu i kierunki spływu wód powodują gromadzenie się zanieczyszczeń z pól.

Badania jakości wód powierzchniowych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Źródłem zanieczyszczeń wód na terenie gminy, z uwagi na istniejące zagospodarowanie, mogą być spływy powierzchniowe z pól uprawnych oraz potencjalne zanieczyszczenia ściekami pochodzenia komunalnego.

W kontekście wód podziemnych region trzebnicki zaliczono do obszaru bardzo wysokiego zagrożenia jakości wód podziemnych, którego źródłem są: chemizacja rolnictwa, nieuregulowana gospodarka ściekowa na wsiach, zanieczyszczone wody opadowe, spływające z terenów zainwestowanych (głównie miasto Trzebnica), niezgodne z przepisami składowanie odpadów (dzikie wysypiska), emisja do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Zagrożenie pogorszenia jakości wód jest większe w obrębie Kotliny Żmigrodzkiej ze względu na: brak izolacji górnego poziomu wodonośnego, stosunkowo płytkie zaleganie pierwszego poziomu wód gruntowych, występowanie gęstej sieci cieków naturalnych i sztucznych. Pozostały obszar można zaliczyć do obszaru średniego zagrożenia czwartorzędowych wód podziemnych.

Na obszarze województwa dolnośląskiego badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Na terenie gminy Trzebnica jakość wody podziemnej badana jest w jednym punkcie sieci badawczej krajowego monitoringu (nr 450). Jest to otwór ujmujący wody piętra czwartorzędowego, położony poza obszarem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w mieście Trzebnica. Pobrane wody podziemne z tego otworu zaklasyfikowano do IV klasy jakości (ostatnie badania przeprowadzono w 2014 r.).

Na obszarze miejscowego planu znajduje się sieć cieków wodnych (ciek Sowa) płynący od wsi Sulisławice. Stan czystości wód powierzchniowych na tym terenie nie był nigdy monitorowany. Można jedynie podejrzewać, że z uwagi na niewielki przepływ cieków wodnych mogą mieć one ograniczoną zdolność do samooczyszczania. Dodatkowo sąsiedztwo pól uprawnych może powodować zanieczyszczenia substancjami z nich pochodzącymi. Ponadto obszar miejscowego planu to teren częściowo zabudowany oraz rolniczy co niewątpliwie ma wpływ na gospodarkę wodną (szczególnie wody podziemne). Nawożenie oraz stosowanie nawozów mineralnych w nieodpowiednich dawkach i terminach, może powodować zanieczyszczenie wód podziemnych azotanami i azotynami oraz prowadzić do eutrofizacji wód powierzchniowych. Dodatkowo duży procent terenów nieprzepuszczalnych może wpłynąć niekorzystnie na stan wód gruntowych. W przypadku terenów zainwestowanych należy mieć na uwadze kwestie odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Istotne jest także, że teren opracowania znajduje się poza strefą GZWP.

Powietrze

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów,

ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa dolnośląskiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z siedzibą we Wrocławiu. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM₁₀ i PM_{2.5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Trzebnica znajduje się w strefie dolnośląskiej.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego) i D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2016 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, pyłu zawieszonego PM_{2.5}, benzeny, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, arsenem, ozonem, i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Dla terenu miejscowego planu główny udział w zanieczyszczeniu powietrza mają: transport drogowy oraz istniejąca zabudowa tj. systemy grzewcze. Drogi o największym natężeniu ruchu na analizowanym obszarze to droga krajowa nr 15 oraz droga powiatowa. Pozostałe drogi znajdujące się na analizowanym terenie to głównie drogi stanowiące dojazd do terenów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych, zatem natężenie ruchu jest na nich znacznie mniejsze.

2.13. Stan ochrony prawnej zasobów kultury

Gmina Trzebnica jest jednym z silniej nasyconych substancją archeologiczną rejonów województwa dolnośląskiego. Na jej terenie wyszczególnić możemy liczne stanowiska archeologiczne mające często po kilka tzw. faktów osadniczych. Prócz tego na terenie Trzebnicy zlokalizowane są liczne obiekty o wartościach kulturowych wpisane do rejestru zabytków a także elementy figurujące w ewidencji zabytków.

Na terenie objętym miejscowym planem wyszczególnione zostały aleja oraz obiekty ujęte w ewidencji zabytków, prócz tego znajdują się tu także stanowiska archeologiczne.

2.14. Stan ochrony prawnej wynikający z innych przepisów szczegółowych

Ochrona zasobów wodnych - teren objęty planem nie leży w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych objętych szczególnymi warunkami ochrony.

Ochrona powietrza - na terenie objętym planem ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują źródła zanieczyszczeń powietrza powodujące ponadnormatywne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. Należy także zwrócić uwagę na poziom hałasu na analizowanym terenie. Dopuszczalny poziom hałasu określony jest w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu na ul. Milickiej skutkuje podniesionym poziomem hałasu na analizowanym terenie.

3. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Niniejsza ocena oddziaływania na środowisko została sporządzona dla ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu wsi Księginice -B. Opracowanie przedmiotowego planu ma na celu dostosowanie zagospodarowania terenu do obecnego zapotrzebowania w tym rejonie. Obecnie przedmiotowy teren stanowią głównie grunty orne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, produkcyjnej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny nieużytkowane, wody powierzchniowe, lasy, zadrzewienia oraz drogi (m.in. krajowa nr 15, powiatowa).

Projekt planu zakłada częściowe zmiany w istniejącym sposobie użytkowania tego terenu. Przewiduje on głównie przeznaczenie części terenów użytkowanych rolniczo pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny sportu i rekreacji, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, tereny infrastruktury technicznej, a także tereny dróg publicznych i wewnętrznych.

3.2. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami

Przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami zawartymi w dokumencie Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica.

Studium podkreśla, że jedną z naczelnych zasad korzystania z zasobów środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju. *W związku z czym, głównym celem władz samorządowych na terenie gminy Trzebnica winno stać się niedopuszczanie do działalności inwestycyjnej degradującej środowisko oraz działania zmierzające do eliminacji lub ograniczenia uciążliwości dla środowiska istniejących zagrożeń.* Podkreśla to ogromną rolę środowiska przyrodniczego w kształtowaniu przestrzeni.

Zgodnie z jednostkami funkcjonalno-przestrzennymi określonymi w Studium obszar objęty opracowaniem planu miejscowego przeznacza się w dużej mierze na: tereny o dominującej funkcji mieszkaniowej a także tereny o dominującej funkcji usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, tereny lasów i zalesień, zieleni

urządzonej i usług, rolnicze a także tereny składowania odpadów oraz urządzeń wodociągowych. Dodatkowo Studium określa również orientacyjny przebieg projektowanych odcinków dróg.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawnym, który stanowić może narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych dokumentach.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych.

W zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – plan realizuje ten cel poprzez procedurę uchwalenia planu zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

4. OKREŚLENIE I OCENA WPŁYWU REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKA

Ustalenia analizowanego projektu planu zakładają:

- zachowanie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej zlokalizowanej głównie przy drodze krajowej;
- wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej głównie na terenach rolniczych;
- przeznaczenie części terenu pod zabudowę usługową;
- przeznaczenie terenu, zlokalizowanego w północnej części planu pod tereny sportu i rekreacji,
- zachowanie istniejących lasów,
- wprowadzenie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług oraz zachowanie istniejących położonych we wsi Sulisławice,
- poprawę istniejącego układu komunikacyjnego poprzez lepsze skomunikowanie głównie drogami wewnętrznymi nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a także poszerzenie dróg krajowej i wojewódzkiej.

Projekt miejscowego planu zakłada wprowadzenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz usługowej, terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, a także terenów usług sportu i rekreacji, lasów oraz infrastruktury technicznej (wodociągi i kanalizacja). Dodatkowo poprawa sieci komunikacyjnej poprzez wprowadzenie uzupełnień struktury komunikacyjnej (drogi zbiorcze, lokalne, dojazdowe i wewnętrzne) obszaru wpłynie na lepsze skomunikowanie terenu zarówno w kontekście miasta Trzebnica jak i całej gminy.

Stan środowiska na przedmiotowym terenie nie wykazuje cech zdegradowanego, ani istotnie pogorszonego, jednak należy zwrócić uwagę na fakt, iż dotychczasowa działalność antropogeniczna w tej części gminy przyczyniła się do negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Powiększenie terenów obsługi komunikacji oraz terenów zabudowy mieszkaniowej może dodatkowo wpłynąć na stan środowiska. Skupiska zabudowy mieszkaniowej są emitorem zanieczyszczeń (gazów i pyłów). Dlatego elementem środowiska, w którym może zajść największe pogorszenie obecnego stanu jest powietrze atmosferyczne, zanieczyszczone

na skutek emisji gazów i pyłów ze skupisk zabudowy mieszkaniowej. Istotnym elementem jest także układ komunikacyjny, który w przypadku zainwestowania przedmiotowego terenu może charakteryzować się większym natężeniem ruchu, a tym samym większą uciążliwością.

W projekcie miejscowego planu nie planuje się żadnych uciążliwych działalności, za wyjątkiem terenów P/U, (zapisy planu nie wykluczają lokalizacji takich przedsięwzięć na tych terenach). Jednocześnie należy mieć na uwadze, że także wspomniane wcześniej tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz tereny dróg będą oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska.

Sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej i przemysłowo-usługowej może być niekorzystne i stanowić źródło konfliktów przestrzennych. Szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców jest hałas przemysłowy, który ze względu na swój charakter (zazwyczaj ciągła praca urządzeń) oceniany jest jako najbardziej uciążliwe źródło hałasu. W odniesieniu do ograniczenia negatywnego oddziaływania w projekcie planu sformułowano zasadę, zgodnie z którą oddziaływanie wynikające z przeznaczenia terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Odnosi się to do wprowadzania gazów i pyłów, emisji hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego. Istotne będzie zastosowanie odpowiednich technologii zabezpieczających przed szkodliwymi emisjami lub odpowiednie rozlokowanie funkcji na terenach aktywności gospodarczej. Obowiązek ograniczenia negatywnego wpływu do terenu zajmowanego przez inwestora powinno wymusić takie rozplanowanie funkcji, aby nie powodowały one negatywnego wpływu na zdrowie i jakość życia ludzi. Od strony zabudowy mieszkaniowej nie powinno się lokalizować instalacji generujących hałas np. wentylatorów, placów przeładunkowych, parkingów maszyn i pojazdów ciężkich itp. Projekt planu nie rozstrzyga się takich kwestii, niemniej jednak nie tworzy przeszkód dla wprowadzenia ograniczeń w zagospodarowaniu na terenie inwestora. Wybór technologii zabezpieczających pozostawać będzie w gestii zarządcy terenu. Warto zwrócić uwagę, że obecnie stosowane technologie pozwalają skutecznie ograniczyć szkodliwe emisje w granicach działki inwestora.

4.1. Wpływ na rzeźbę terenu

Planowane zmiany w zagospodarowaniu terenu nie wpłyną znacząco na rzeźbę terenu, ponieważ będą związane głównie z budową nowych budynków mieszkalnych, usługowych, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz budynków gospodarczych wraz z dojazdem do nich. Obecnie obszar objęty planem jest płaski i nie wymaga znaczących niwelacji. Zatem dostosowanie rzeźby terenu do nowej zabudowy oraz niwelacja terenu pod drogami nie będzie znacząco odczuwalna i nie wpłynie negatywnie na obecne ukształtowanie terenu.

4.2. Wpływ na gleby

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje w dużej mierze tereny rolnicze, obejmujące grunty wysokiej klasy bonitacyjnej: np. RIIIa, RIIIb, ŁIII. Przekształcenie terenu zgodnie z ustaleniami planu spowoduje (dla części z nich) ich bezpowrotną utratę i nie będzie możliwości wykorzystywania tych terenów w przyszłości do celów rolniczych. Pewnego rodzaju rekompensatą utraty powierzchni gleb są ustalenia planu, zakładające zachowanie powierzchni wolnej od zabudowy w postaci powierzchni biologicznie czynnej w obrębie każdej działki budowlanej. Nie należy się jednak spodziewać prowadzenia na nich działalności rolniczej.

Projekt MPZP obejmuje również w dużej części tereny obecnie zabudowane i zurbanizowane (centrum wsi Księginice). Ponadto należy zauważyć, że przedmiotowy obszar położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Trzebnica, dlatego presja urbanizacji jest duża.

Analizując stan sanitarny środowiska glebowego, można spodziewać się przenikania zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych, w szczególności z terenów zabudowanych oraz dróg. Nastąpi minimalizacja dopływu zanieczyszczeń związanych z prowadzonymi pracami polowymi (nawożenie substancjami chemicznymi, opryski). Natomiast zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, zgromadzone wcześniej w glebie, będą powoli ulegać rozkładowi i absorpcji, chociaż mogą także ulegać dalszej kumulacji w przypadku podobnych zanieczyszczeń.

4.3. Wpływ na warunki gruntowo-wodne

Ustalenia planu przewidują docelowo przekształcenie części terenu pod zabudowę (w głównej mierze zabudowę mieszkaniową) i powierzchnie utwardzone – drogi, co może ograniczyć do pewnego stopnia infiltrację wód opadowych i roztopowych, a tym samym zmniejszyć zasilenia wód gruntowych. W konsekwencji może nastąpić przesuszenie podłoża. Natomiast spadek uwilgotnienia gleb pogorszy warunki wzrostu roślin.

Tekst planu nakłada obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji lub ich retencjonowanie. Dodatkowo ustalenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, umożliwi swobody przepływ wód opadowych na części terenu. Realizacja tych ustaleń zasadniczo chroni wody gruntowe i podziemne przed zanieczyszczeniem. Ścieki pochodzące z terenu opracowania nie powinny zatem stanowić zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń MPZP na wody powierzchniowe i podziemne. Planowane zagospodarowanie wprowadzi jednak pewne uciążliwości i wzrost potencjalnego zagrożenia zanieczyszczeniem.

4.4. Wpływ na różnorodność biologiczną

Obecnie różnorodność biologiczną obszaru będącego przedmiotem opracowania oceniono jako średnią, ponieważ większość terenu przekształcone jest przez wieloletnie użytkowanie rolnicze. Realizacja ustaleń planu spowoduje przeobrażenie części ekosystemu rolniczego, które polegać będzie na likwidacji zbiorowisk upraw, a następnie utworzeniu systemu zieleni urządzonej w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej. Rola cieków jako korytarzy ekologicznych i miejsca życia zwierząt związanych z wodami płynącymi, będzie ograniczone. Zmniejszenie powierzchni terenów otwartych w północnej i północno – zachodniej części opracowania, ogrodzenie terenów zainwestowanych oraz zwarta zabudowa otaczająca ciek spowoduje, że w tej części wsi dostęp do cieków dla zwierząt będzie bardzo ograniczony. Jednakże MPZP nie przewiduje znacznej ingerencji w tereny sąsiadujące z ciekami wodnych położonymi w południowo – wschodniej części planu, dlatego nie wpłynie to negatywnie na różnorodność biologiczną w tej części obrębu wsi Księginice. Dodatkowo projekt planu zakłada, że wzdłuż cieków wodnych należy pozostawić ciąg ekologiczny o szerokości 2 metrów po każdej stronie cieku z obowiązującym zakazem zabudowy budynkami, dodatkowo na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych obowiązuje zielen lub teren biologicznie czynny. Ponadto w projekcie

planu ustalony został również obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej (jest to powierzchnia teoretycznie możliwa do zagospodarowania zielenią). Przepisy uchwały nie odnoszą się jednak do sposobu urządzenia powierzchni biologicznie czynnej, pozostawiając decyzję, co do jej zagospodarowania użytkownikom działek. Dobór gatunkowy roślin również pozostaje w gestii właścicieli poszczególnych terenów. Projektowany w ten sposób system zieleni na terenach zabudowanych prawdopodobnie nie będzie tworzył zwartej struktury. Brak ciągłości w systemie zieleni utrudnia przemieszczanie się gatunków a fragmentacja terenów zieleni powoduje spadek liczebności gatunkowej organizmów żywych. Dobrym rozwiązaniem jest zachowanie istniejących terenów leśnych a także wprowadzenie terenu pod usługi sportu i rekreacji. Ma to szansę poprawić atrakcyjność tego terenu pod kątem bioróżnorodności.

4.5. Wpływ na zwierzęta i rośliny

Obecnie analizowany obszar nie posiada szczególnie istotnych wartości przyrodniczych. Roślinność porastająca teren objęty planem to głównie roślinność segetalna, synantropijna i ruderalna, skupiska zieleni ukształtowanej naturalnie tj. zadrzewienia i zakrzewienia, które towarzyszą głównie wodom powierzchniowym, a także lasy (o małej powierzchni). Realizacja planowanych przeznaczeń zakłada zagospodarowanie części terenu na powierzchnię biologicznie czynną. Dodatkowo tekst planu wprowadza zapis, iż na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych obowiązuje zieleń lub teren biologicznie czynny. Inwestor będzie miał zatem obowiązek zagospodarowania części terenu pod zieleń. W konsekwencji z terenu zniknie roślinność o niskich walorach przyrodniczych, jak również estetycznych, a w jej miejsce zostanie prowadzona zieleń urządzona.

Analizowany obszar nie obejmuje terenów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym, na których występowałyby duże koncentracje zwierząt. Siedlisk drobnych zwierząt i ptactwa można spodziewać się jedynie wśród zakrzewień i zadrzewień, przy ciekach wodnych oraz na terenach zieleni niskiej. Natomiast na terenach leśnych spotkać można zwierzęta leśne. Poprzez wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej, czy usługowej teren utraci swoje wartości przyrodnicze a drobne zwierzęta, które występują tu obecnie będą musiały przenieść się na nie zainwestowane tereny sąsiednie. Dobrym rozwiązaniem jest zachowanie istniejących terenów leśnych co z pewnością będzie miało pozytywny wpływ na świat zwierzęcy i roślinny wsi Księginice.

4.6. Wpływ na krajobraz

Realizacja postanowień planu spowoduje przekształcenie krajobrazu. Część terenów do tej pory rolniczych, przekształcone zostanie na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny sportu i rekreacji, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, tereny komunikacyjne oraz tereny infrastruktury technicznej. Projekt uchwały ustala parametry nowoprojektowanych obiektów, m.in. wysokość zabudowy, rodzaj dachu a także rozmieszczenie zabudowy poprzez wprowadzenie linii zabudowy. Elementem istotnym w kształtowaniu krajobrazu jest także urządzenie zieleni na nowo wyznaczonych terenach poprzez wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenie działki. Celem tych ustaleń jest zapewnienie zharmonizowanej przestrzeni. Należy mieć również na uwadze, że zmiany w ogólnym odbiorze tej przestrzeni przede wszystkim będą zależały od stopnia realizacji zapisów planu.

4.7. Wpływ na klimat lokalny

Ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania zakładają w głównej mierze przekształcenie części terenów rolnych na tereny: mieszkaniowe jednorodzinne, usługowe, sportu i rekreacji, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług a także tereny komunikacji (drogi). Realizacja tych ustaleń w większości przekształci istniejący teren (szczególnie północna i północno – zachodnia część opracowania). Na etapie budowy jak i podczas późniejszej obsługi obszaru, może być odczuwalne niewielkie pogorszenie warunków w sąsiedztwie przedmiotowego terenu, co spowodowane będzie zwiększeniem się ruchu samochodowego.

4.8. Wpływ na obszary objęte ochroną przyrody

W obszarze objętym planem nie znajdują się żadne obszary objęte jakąkolwiek formą ochrony przyrody, a najbliższe chronione tereny tj. Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie, zlokalizowany jest w odległości ok. 3,1 km (w linii prostej) na południe od granicy MPZP a obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Skoroszowskie Łąki” PLH020093 w odległości ok. 7,4 km (w linii prostej) na północ od granic terenu objętego miejscowym planem.. Możliwe negatywne oddziaływania nie będzie miało zatem wpływu na żaden chroniony obszar.

4.9. Wpływ na ludzi

Obszar objęty planem stanowią głównie tereny rolne. Natomiast zarówno w granicach analizowanego terenu jak i w jego sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa, usługowo – produkcyjna. Z pewnością wyznaczenie nowych przeznaczeń terenu będzie miało wpływ na najbliższe otoczenie, zarówno na etapie realizacji, jak i podczas użytkowania nowych obiektów. Szczególny wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi mogą mieć nowe drogi i poszerzenie istniejących. Istotne znaczenie odgrywa również lokalizacja terenów zieleni i terenów sportu i rekreacji, a także pozostawienie już istniejących lasów, które mogą zniwelować szkodliwe oddziaływania związane m. in. z ruchem drogowym. Pozostałe dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia terenów w zasadzie wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znaczący negatywnie wpłynąć na środowisko i zdrowie ludzi, za wyjątkiem terenów P/U, (ponieważ zapisy planu nie wykluczają lokalizacji takich przedsięwzięć na tych terenach). Nie mniej jednak nie wydaje się aby na terenach tych miały być one lokalizowane, szczególnie z uwagi na położenie terenów P/U w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Z większym prawdopodobieństwem mogą być to przedsięwzięcia mogące potencjalnie wpłynąć na środowisko ludzi. Dodatkowo należy zauważyć, że zapisy w planie miejscowym podkreślają, iż działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowym obszarze nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

4.10. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Oddziaływanie postanowień MPZP na zabytki można uznać za pozytywne. Założenia planu w sposób szczególny chronią dziedzictwo kulturowe, poprzez objęcie ochroną konserwatorską obiektów wpisanych do ewidencji zabytków oraz stanowisk archeologicznych. Dodatkowo teren miejscowego planu objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych. Na obszarze tym dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zapisy zawarte w miejscowym planie ustanawiają wytyczne w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, co ma za zadanie nadać m.in. skalę i charakter zabudowy (np. poprzez ograniczenie wysokości zabudowy). Takie zapisy mają za zadanie chronić walory kulturowe tego obszaru.

4.11. Wpływ na stan atmosfery

Na jakość powietrza na terenie będącym przedmiotem niniejszej analizy największy wpływ będzie miał ruch komunikacyjny oraz emisje zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych.

Powodem takiego stanu rzeczy jest wprowadzenie w projektowanym miejscowym planie terenów zabudowanych oraz dróg. Rozwój terenów mieszkaniowych spowoduje zwiększenie ilości samochodów, które będą poruszać się na drogach doprowadzających ruch do nowych terenów. Zwiększy to emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych a także komunalnych (dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodoru) oraz pyłów emitowanych do atmosfery. Prócz tego pojawią się punktowe emitory zanieczyszczeń powietrza w postaci indywidualnych instalacji do ogrzewania budynków na terenach mieszkaniowych.

4.12. Wpływ na klimat akustyczny

Źródłem hałasu na obszarze planu będzie głównie ruch samochodowy odbywający się w obrębie wyznaczonych ulic stanowiących dojazd do terenów mieszkaniowych a także stanowiących istotne połączenie w regionie. Należy podkreślić, że największym natężeniem ruchu charakteryzować się będą drogi klasy głównej (droga krajowa nr 15). Przyszłe zagospodarowanie może zatem generować większy niż dotychczas ruch, co przełoży się na zwiększenie emisji hałasu do otoczenia. Dodatkowo w planie wprowadzono ochronę klimatu akustycznego na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz na terenach sportu i rekreacji, co jest zapisem korzystnym.

4.13. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej, wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do

ogólnego stanu środowiska w gminie (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Pod względem krajobrazowym realizacja planowanej zabudowy nie powinna wywierać niekorzystnego oddziaływania na tereny przyległe.

4.14. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic między-narodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.15. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakłada wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, zabudowy usługowej, sportu i rekreacji, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, rolnicze, lasy, wód powierzchniowych śródlądowych, infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociągi), dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych. Realizacja tych ustaleń z pewnością spowoduje nieznaczny wzrost uciążliwości na analizowanym obszarze – głównie wzrost ruchu samochodowego oraz uciążliwości atmosferyczne. Niewątpliwym atutem ustaleń planu jest pozostawienie istniejących terenów leśnych, a także obowiązek przeznaczenia części powierzchni działek pod powierzchnię biologicznie czynną, co może przyczynić się do zmniejszenia wcześniej wymienionych uciążliwości.

Badając planowane przeznaczenia terenów pod kątem wpływu na środowisko wszystkie tereny można zaliczyć do kategorii:

- obszary, na których prognozowane skutki planu wzbogacą środowisko – lasy **ZL**, tereny wód powierzchniowych i śródlądowych **WS**, tereny rolnicze **R** – *tereny o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)*;

Tabela.2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	nieznaczne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
klimat lokalny	bez znaczenia	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne

Źródło: wykonanie własne

obszary, na których prognozowane skutki planu o zróżnicowanym wpływie na środowisko (*Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery*) – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN**, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej **MN/U**, tereny zabudowy usługowej **U**, tereny sportu i rekreacji **US**, tereny komunikacji, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług **P/U**, tereny infrastruktury technicznej (Tabela 3)

Tabela.3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	częściowo odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	częściowo odwracalne	nieznaczne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe	możliwe do rewaloryzacji	nieznaczne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe i chwilowe	bez znaczenia	miejscowe	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	bez znaczenia	miejscowe	odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne

Źródło: wykonanie własne

5. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W opracowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnione zostały zasady ochrony środowiska. Rozwiązania jakie zastosowano w planie wpłyną w niewielkim stopniu negatywnie na lokalne warunki środowiska, z uwagi na planowane przekształcenie terenu objętego planem pod: zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową, zabudowę usługową, sport i rekreację, obiekty produkcyjne, składy i magazyny oraz usługi, tereny rolnicze, lasy, tereny wód powierzchniowych śródlądowych, infrastrukturę techniczną (kanalizacja, wodociągi), drogi publiczne oraz wewnętrzne.

Negatywnymi skutkami zastosowania ustaleń planu mogą być:

- zwiększenie emisji hałasu, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod drogi,
- zmniejszenie infiltracji wód opadowych na terenach zabudowanych i utwardzonych,
- usunięcie części pokrywy glebowej na terenach przeznaczonych pod zabudowę i powierzchnie utwardzone,
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, wynikające z przeznaczenia terenu pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny oraz usługi a także zabudowę mieszkaniową oraz przez ruch samochodowy.

Rozwiązania minimalizujące lub rekompensujące negatywny wpływ:

- ścisła egzekucja zapisów regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz zapisów określonych w decyzjach administracyjnych oraz w przepisach prawnych;
- zminimalizowanie uciążliwości akustycznej prowadzonych prac w obszarze planu poprzez zastosowanie urządzeń i maszyn spełniających polskie normy w zakresie emisji hałasu do środowiska oraz unikanie prowadzenia prac w porze nocnej;

- aktywna polityka proekologiczna gminy, skłaniająca społeczeństwo do dbania o środowisko poprzez sortowanie śmieci, wybierania proekologicznych źródeł ogrzewania;
- ograniczenie prędkości pojazdów, stosowanie „cichych” nawierzchni jezdni w celu zmniejszenia hałasu emitowanego przez ruch drogowy;
- zwiększenie udziału zadrzewień i zakrzewień w terenie, niwelujących zanieczyszczenia atmosferyczne i w przypadku odpowiedniej lokalizacji również emisję hałasu;
- utrzymanie drożności sieci melioracyjnej;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacyjnej i deszczowej;
- usunięcie i zagospodarowanie warstwy urodzajnej gleby;
- w przypadku stwierdzenia znalezisk i ewentualnych śladów kulturowych podczas prowadzonych prac kulturowych należy niezwłocznie to zgłosić do właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne rozwiązania nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem wpływu na środowisko. Rozważano także różne warianty obsługi komunikacyjnej tego terenu, poprzez różne przebiegi dróg. Jednak koncepcje te nie różniły się między sobą pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Jednym z wariantów było wprowadzenie na ten teren funkcji mieszkaniowej wyłącznie z wykorzystaniem istniejących obiektów, bez możliwości rozbudowy. Z punktu widzenia wpływu na środowisko, byłby to wariant najkorzystniejszy, bo w wyniku jego realizacji zostałyby zachowane w całości wszystkie istniejące na tym terenie tereny zieleni. Nie mniej ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica) i wykorzystują instrumenty planistyczne służące

zrównoważonemu rozwojowi terenów wiejskich. Ustalenia planu nie ingerują w znaczący sposób na tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, zawierają również wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska.

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się należy rozważyć:

- na terenach planowanego zainwestowania - podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych na wyższy,
- utworzenie pasa zieleni izolacyjnej na styku terenów mieszkaniowych i aktywności gospodarczej.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń miejscowego planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU

W przypadku odstąpienia od sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu wsi Księginice - B, zagospodarowanie terenu odbywać się będzie na podstawie obowiązującego planu: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Księginice, uchwalonego Uchwałą Nr XIV/182/03 Rady Miasta i Gminy Trzebnica z dnia 11 grudnia 2003 roku (uchwała nr XXXII/339/09 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 26 listopada 2009 roku).

Według ustaleń tego planu opisywany teren przeznaczony jest na: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług komercyjnych, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług komercyjnych, tereny usług komercyjnych nieuciążliwych z dopuszczeniem mieszkalnictwa, tereny produkcji rolniczej z wykluczeniem zabudowy i tereny produkcji rolniczej z dopuszczeniem zabudowy, urządzenia infrastruktury technicznej związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz związane z zaopatrzeniem w wodę, tereny wód otwartych, tereny usług sportu i rekreacji, tereny produkcji oraz produkcji z dopuszczeniem usług komercyjnych, lasy oraz grunty leśne i zieleń izolacyjna a także tereny komunikacji. Przewiduje się więc utworzenie zabudowy, co oznacza ingerencję w istniejący stan środowiska. Dodatkowo należy mieć na uwadze, iż obszar będący przedmiotem analizy znajduje się pod dość dużą presją urbanizacji, której powodem jest sąsiedztwo miasta Trzebnica.

Z punktu widzenia środowiska zjawiskiem korzystnym byłby brak realizacji ustaleń miejscowych planów, co pozwoliłoby zachować istniejącą wartość produkcyjną gleb. Przy braku realizacji zabudowy i nowych terenów komunikacji również poziom zanieczyszczeń spalinami jak i hałasem byłby mniejszy.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie wykonane zostało dla potrzeb *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu wsi Księginice - B*. Prognoza zawiera szczegółowe analizy obecnego stanu środowiska a także ustaleń miejscowego planu i wpływu tych ustaleń na środowisko. Wszystko wykonane zostało w oparciu o udostępnione materiały i informacje na temat przedmiotowego terenu a także uwzględniając obowiązujące przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska.

Celem przygotowania tego dokumentu było określenie wpływu ustaleń zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego a także wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych.

Obszar objęty planem położony jest w miejscowości Księginice na północ od miasta Trzebnica oraz w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 15. Obecnie przedmiot opracowania stanowią w głównej mierze grunty orne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, produkcyjnej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny nieużytkowane, wody powierzchniowe, lasy, zadrzewienia oraz drogi (m.in. krajowa nr 15, powiatowa).

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaplanowano przeznaczenie tych terenów pod: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny sportu i rekreacji, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług, tereny rolnicze, lasy, tereny wód powierzchniowych śródlądowych, tereny infrastruktury technicznej, tereny dróg publicznych klasy głównej, zbiorczej, lokalnej i dojazdowej oraz tereny dróg wewnętrznych. Zmiany te mogą oddziaływać negatywnie zarówno na terenie objętym planem jak i w jego otoczeniu. Powodem takiego stanu rzeczy jest m.in. wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery, czy też możliwe zwiększenie emisji hałasu.

W ustaleniach miejscowego planu zawartych zostało kilka istotnych zapisów m.in. odnośnie do: ochrony środowiska, czy infrastruktury technicznej. Zasady te mają za zadanie minimalizować negatywne oddziaływanie planowanych inwestycji w szczególności te związane z rozwojem funkcji mieszkaniowej.

Na podstawie przeprowadzonej prognozy oddziaływania na środowisko należy stwierdzić, że zapisy planu nie naruszają obowiązującego prawa i nie powodują znaczącego, negatywnego pogorszenia stanu środowiska.

Realizacja postanowień planu zgodna jest z polityką przestrzenną gminy. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń projektowanego dokumentu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym.